

Derfor er Spørgsmaalet om en Kamp for at holde Kronen oppe af saa afgørende Vigtighed for den danske Stat, og den Ligegladhed, hvormed den højtærede Trafikminister har behandlet dette Spørgsmaal, synes mig ikke at svare til Situationen. Det var om et andet Emne, den højtærede Trafikminister i en Tale sagde dette: Jeg er ganske ligeglad med det og med det og med det, men i Virkeligheden var disse Ord: Jeg er ganske ligeglad, et Motto, der gik gennem det hele — ganske ligeglad! Det svarer ikke til den Alvor, der ligger i dette Spørgsmaal.

I den sidste Tid er vor Handelsbalance atter gaaet tilbage. Da Betalingsbalancen sidste Gang gjordes op, viste den en Gæld til Udlandet paa 1 100 Mill. Kr., og den Bevægelse, som Handelsbalancen fortsat har vist, maa aldeles nødvendigt medføre, at der næste Regningsdag vil vise sig en yderligere Forøgelse af Gældsstiftelsen. Og dette forekommer mig, overfor alle de Diskussioner, der føres om Kronens Fald, at vise os, hvordan Sammenhængen er. Vi behøver ikke de mange lærde Forklaringer; det er et ganske enkelt og simpelt Forhold. Man har drøftet Valutaspørgsmaalet i en Kommission, i et Raad, i en Konference. Ordene bliver fornemmere og fornemmere hver Gang, de sagkyndige kaldes sammen, Resultatet bliver det samme. Man har drøftet det hver Gang, og mange forskellige Ting har man ment har haft Indflydelse, men dette simple Forhold, Gældens Forøgelse til Udlandet, er i alt Fald en Hovedsags.

Nationalbanken har været Genstand for mange Angreb og megen Kritik i Anledning af sin økonomiske Politik; mange af Angrebene er berettigede, men eet er efter min Opfattelse uberettiget, nemlig Paastanden om, at Antallet af Nationalbankens Sedler har en afgørende Indflydelse paa Prisforholdene her i Landet. Jeg skal tillade mig, i Dag kun ganske kort, at nævne, at i tre Lande, hvis Penge staar i fuld eller næsten fuld Parikurs, tre af de neutrale Lande, nemlig Sverige, Svejts og Holland, er Seddeløbet forøget paa nøjagtigt samme Maade som i Danmark: vor Krone er faldet, deres Valuta har været stadig stigende, Seddeløbet er for Øjeblikket en Smule mindre i Sverige, men i Holland og Svejts har man den samme Tredobling af det oprindelige Beløb før Krigen som her i Danmark. Med dette Billede for Øje kan man altsaa ikke sige, at dette har været en Hovedgrund, end sige den eneste

Grund til Forholdet her i Danmark. Seddeløbet er ganske simpelt en Følge af Prisstigningen og ikke omvendt. Der kan komme et Punkt som i Tyskland, hvor der sker en Tilbagevirkning, saaledes at Seddeløbet kommer til at virke prisforhøjende, men som Forholdene er her i Landet, kan Seddeløbet ikke have medført, at vor Krone er faldet i Kurs overfor Udlandet.

Man har drøftet mange Ting vedrørende Valutaspørgsmaalet, og der har ogsaa været Planer fremme om, at vi nu skulde „konstatere“, at vor Krone var saa og saa meget mindre værd end oprindeligt. Det glæder mig, at der har været en afgjort Modstand mod disse Planer, som er ganske uberettigede. Vi kan som en hæderlig Nation ikke pludselig uden tvungne Grund erklære, at vor Krone ikke har den samme Værdi som tidligere. Og hvad der skulde opnaas ved, at vi i dette Øjeblik erklærede, at en Trediedel eller en Fjerdedel af Kronens Værdi var borte, naar vi efter at have stabiliseret den til f. Eks. tre Fjerdedele, risikerede, at ny Forøgelse af Gældsstiftelsen atter bragte den ned, det indser jeg ikke. Nej, der er eet Middel, som kan hjælpe paa Kronens Værdi, naar man ikke vil foretage andre Forholdsregler, og andre Forholdsregler er jo hidtil strandet; der er eet Middel, som kan hjælpe, og det er Tilbagebetalingen af den udenlandske Gæld. Det Middel kan hjælpe. Derfor maa jeg have Lov til at sige til dem, der har rejst Spørgsmaalet om Gælden, som har saa overordentlig stor Betydning for det danske Samfund, men som har knyttet Spørgsmaalet om Tilbagebetaling til den indenlandske Gæld, at de ikke her har set, hvad der er Faren for det danske Samfund. Den indenlandske Gæld indeholder ikke den Fare som den udenlandske Gæld. Den udenlandske Gælds Tilbagebetaling vil have en ganske anderledes Virkning end den indenlandske Gælds Tilbagebetaling. Det er den udenlandske Gæld, man maa rette sin Opmærksomhed paa.

Socialdemokraterne har rejst Spørgsmaalet om Tilbagebetaling ved en Formueafgift successivt, ikke en Konfiskation af Formuen som den, Professor Birck har skildret, med en øjeblikkelig Betaling af en Del af Formuen til den samlede Gælds Tilbagebetaling, men en successiv Betaling — hvor stor foreligger der ingen som helst Oplysninger om; det er derfor umuligt at tage Stilling til dette Spørgsmaal som andet end det, det er, en Tanke.